

Motion till riksdagen 2005/06:So526

av **Lennart Axelsson m.fl. (s)**

Tobakspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den framtida tobakspolitiken.

Motivering

Sverige har under många år fört en kraftfull tobakspolitik som resulterat i minskad rökning, framgång med rökfria serveringar, successivt skärpt lagstiftning, genomfört ”Nationellt tobaksuppdrag” och nu ratificerat ramkonventionen. Allt detta är resultatet av ett framgångsrikt centralt och långsiktigt arbete.

Men faktum kvarstår att det fortfarande finns 1 miljon svenskar som röker dagligen. Varje år dör 6 400 rökare i förtid och ytterligare minst 500 personer av passiv rökning. Tobaksbruket kostar samhället 26 miljarder kronor per år medan statens skatteintäkt är 8 miljarder kronor.

Ungas rökvanor minskar, men fortfarande är det 32 % flickor och 29 % pojkar i årskurs nio som röker eller snusar. I takt med att antalet rökare minskar ökar snusningen kraftigt bland såväl unga som äldre. Det lanseras ständigt nya starkare snussorter, vilket leder till att fler blir beroende. Tobaksbolagen riktar nu sin marknadsföring till ungdomar och särskilt unga flickor genom att presentera nya vackra förpackningar och spännande smaker. Priskriget är också ett faktum.

För ungdomar är snuset ofta en väg in till cigaretter, alkohol och tyngre droger. Snuset är faktiskt också beroendeframkallande i högre utsträckning än cigaretter.

En sanning som inte många känner till är att varje dag så lockar cigaretterna femtio nya barn att börja röka. Det innebär sjutton tusen nya unga rökare varje år.

Ett av våra folkhälsomål handlar om att vi till år 2014 ska ha halverat antalet ungdomar under arton år som börjar röka eller snusa. Nu är frågan hur vi skall agera för att kunna uppnå detta mål.

Fel! Okänt namn på

En viktig förutsättning är naturligtvis att vi avsätter de resurser som behövs för att vi ska kunna fortsätta att bedriva en framgångsrik förebyggande verksamhet. Som exempel kan nämnas att i Örebro län så har "Tobaksupdraget" finansierat ett projekt som hittills, efter ett år, fått 25 % av de deltagande ungdomarna att helt sluta röka. Andra tänkbara exempel på en framåsyftande politik kan handla om

- att alla skolor ska ha en policy som reglerar tobaken, dvs. även snuset,
- att tobakslagen skrivs om så att den även omfattar snus,
- att skatten på snus höjs,
- att hårdare sanktioner införs för brott mot förbudet av tobaksförsäljning till underåriga.

Listan på tänkbara åtgärder kan göras väldigt lång. Det viktigaste är ändå att vi inser allvaret med att framför allt yngre människor lockas in i ett tobaksmissbruk och att vi är beredda att göra något åt det.

Stockholm den 29 september 2005

Lennart Axelsson (s)

Inger Lundberg (s)

Matilda Ernkrans (s)

Nils-Göran Holmqvist (s)

Ameer Sachet (s)